

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 21C/49/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3118209772
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tatiana Porubánová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2021:3118209772.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Tatianou Porubánovou v spore žalobcov 1/ N. Q., narodeného XX.XX.XXXX, bytom v I. W. XXX, 2/ D. Q., narodenej XX.XX.XXXX, bytom v I. W. XXX, oboch právne zastúpených JUDr. Šimonom Cibulkom, advokátom so sídlom v Trenčíne, Hodžova 53, IČO 42 373 646, proti žalovanému N. Q., narodenému XX.XX.XXXX, bytom v I. W. XXX, právne zastúpenému Mgr. Zdenkou Záhorákovou, advokátkou so sídlom v Trenčíne, L. Novomeského 2667/4, IČO 37 383 663, o vrátenie daru takto

rozhodol:

I. Žaloba sa zamieťa.

II. Žalovanému sa voči žalobcom 1/, 2/ priznáva náhrada trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia sa domáhali, aby súd určil, že parcela registra "C" číslo XXX/X, záhrady vo výmere 165 m², zapísaná na LV č. XXX pre katastrálne územie I. W., patrí v podiele ? do bezpodielového spoluvlastníctva manželov žalobcov 1/ a 2/, parcela registra "C" číslo XXX/X, zastavané plochy a nádvoria vo výmere XXX m², zapísaná na LV č. XXX pre katastrálne územie I. W., patrí v podiele ? do bezpodielového spoluvlastníctva manželov žalobcov 1/ a 2/, dom súpisné číslo XXX na parcele číslo XXX/X, zapísaný na LV č.

XXX pre katastrálne územie I. W., patrí v podiele ? do bezpodielového spoluvlastníctva manželov žalobcov 1/ a 2/.

2. Žalobcovia uviedli, že dňa 29.10.2008 darovali žalovanému spoluvlastnícky podiel ? v nehnuteľnostiach, vyššie uvedených. Za týmto účelom bola spísaná darovacia zmluva formou notárskej zápisnice sp. zn. N 146/2008, Nz 45814/2008, NCRIs 45416/2008, ktorú vypracovala N.. F. W., notárka so sídlom T. sv. Z. č. XX, Trenčín. Formou uvedenej notárskej zápisnice bola uzavretá aj kúpna zmluva, na základe ktorej žalobcovia predali žalovanému a jeho manželke zvyšnú polovicu spoluvlastníckeho podielu vo vyššie uvedených nehnuteľnostiach. Rovnako bolo v prospech žalobcov zriadené vecné bremeno in personam v podobe doživotného bývania vo vyššie uvedenej stavbe-nehnuteľnosti. Žalobcovia žalobou domáhali vrátenia daru na základe § 630 Občianskeho zákonníka, nakoľko žalovaný sa k nim správal (ešte stále sa správa) tak, že hrubo porušuje dobré mravy. Rovnako sa domáhali vrátenia daru aj na základe nesplnenia záväzku vyplývajúceho z darovacej zmluvy. Žalobcovia žijú so žalovaným v jednej nehnuteľnosti, pričom žalobcovia žijú na prízemí, zatiaľ čo žalovaný obýva zvyšnú nehnuteľnosť, poschodie a podkrovie. Vzťahy medzi žalobcami a žalovaným sa výrazne zhoršili koncom roka 2017, a to najmä vplyvom negatívnej zmeny správania sa žalovaného k žalobcom jeho rodičom. Takmer úplne sa s nimi prestal rozprávať, čo je zásadný problém v spoločnom nažívaní. Možno povedať, že žalovaný ich v podstate ignoruje, keď ich stretne napr. v dome alebo pred domom.

Ide o veľmi necitlivé správanie sa zo strany žalovaného k žalobcom, svojim rodičom. Ak aj občas dôjde k vzájomnej komunikácii, tak žalovaný opakovane a bez príčiny nevhodne nadáva žalobcom, že sú dementi. Žalobcovia, keďže sú starší ľudia, urážky zo strany žalovaného znášajú veľmi ťažko. Žalovaný vyčíta žalobcom, že ich občas navštevuje ich dcéra, sestra žalovaného. Žalovaný im tiež odmieta poskytovať potrebnú pomoc a starostlivosť v starobe. Musia chodiť na nákupy peši, prípadne im zabezpečiť odvoz vnučka svojim motorovým vozidlom. V prípade, že potrebujú odvoz lekárovi, žalovaný im neposkytne potrebnú pomoc. Žalovaný sa o nich prestal akokoľvek zaujímať napriek tomu, že byva iba o poschodie nad nimi v tej istej nehnuteľnosti. Súčasnú situáciu znášajú veľmi ťažko, nakoľko musia žiadať suseda, prípadne si vziať taxík, aby ich zaviezol do zdravotníckeho zariadenia. Ako príklady žalobcovia uviedli dátumy 10.05.2018 a 11.05.2018 (operácia očí), kedy odvoz k lekárovi zabezpečovala vnučka, dátumy 22.05.2018 a 23.05.2018 (pooperačná kontrola očí), museli žalobcovia využiť taxislužbu a rovnako počas dní 07.07.2018 a 31.07.2018. V iných prípadoch im odvoz k lekárovi zabezpečoval sused. Naposledy v novembri absolvovali návštevu lekára 03., 08., a 24. októbra, pričom žalovaný im ani raz nezabezpečil potrebný odvoz. Žalovaný im tiež ani neuhrádza lekársku starostlivosť a zároveň ani lieky, ktoré sú veľmi nákladné. Je poľutovania hodné, že žalovaný niekedy odmieta žalobcom zapnúť ústredné kúrenie v priestoroch, kde užívajú nehnuteľnosť na základe vecného bremena. Žalobcovia sú limitovaní tým, že termostat na reguláciu kúrenia sa nachádza v obývačke žalovaného v časti ktorá patrí žalovanému a oni do nej nemajú prístup. Žalobcovia poukazujú najmä na dni 15.02.2018, 06-08.03.2018 a rovnako aj na 13.10.2018 (dni, ktoré si poznačili). Dodávajú, že žalovaný odmietol zapnúť ústredné kúrenie aj iné dni počas chladných mesiacov, len dátumy nevedia presne uviesť. Keď žalobcovia požiadali žalovaného aby zapol kúrenie, tak im uviedol, že nie je "ich slúžka." Žalobcovia by tieto nehostinné podmienky opomenuli, avšak žalovaný niekedy odmieta zapnúť ústredné kúrenie aj keď sa idú kúpať, čím ich vystavuje riziku prechladnutia a iných zdravotných problémov. Žalobca 1/ na jar 2018 (v čase kedy žalovaný nezapol ústredné kúrenie) dokonca prekonal zdravotné problémy (zimnica), spôsobené chladným prostredím pri kúpaní, pričom

na odporúčenie svojej lekárky musel byť hospitalizovaný vo Fakultnej nemocnici Trenčín. Žalobcovia tak boli nútení si kúpiť vlastný ohrievač. Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalovaný neplní svoj výslovný osobný záväzok, že poskytne žalobcom osobnú pomoc a starostlivosť v prípade staroby a choroby vrátane zabezpečenia tepla, liekov, lekárskej starostlivosti a úkonov spojených s pohrebom, na ktorý sa zaviazal v darovacej zmluve. Žalobcovia zdôraznili, že oni sa k žalovanému správajú v rámci bežných spoločenských noriem, t. j. ide z ich strany o bežný vzťah rodičov k dieťaťu. To znamená, že ich správanie nie je príčinou nevhodného správania sa žalovaného, ktoré je v hrubom rozpore s dobrými mravmi. Ak by súd mal za to, že vyššie uvedené jednotlivé konania žalovaného nevykazujú znaky správania, ktoré je v hrubom rozpore s dobrými mravmi, alternatívne poukazujeme na názor súdnej praxe, podľa ktorej Občiansky zákonník nevylučuje, aby si darca s obdarovaným dojednal v darovacej zmluve okrem zákonnej podmienky pre vrátenie daru podľa ďalšie podmienky, za ktorých prichádza do úvahy zrušenie právneho vzťahu z darovacej zmluvy. Žalobcovia sa preto v kontexte s predchádzajúcou vetou domáhajú vrátenia daru aj na základe nesplnenia záväzku, vyplývajúceho z darovacej zmluvy. Na podporu svojich tvrdení poukazujú aj na text notárskej zápisnice, kde je uvedené, že žalovaný spolu s jeho manželkou preberajú na seba osobný záväzok, že poskytnú žalobcom osobnú pomoc a starostlivosť v prípade staroby a choroby vrátane zabezpečenia tepla, liekov, lekárskej starostlivosti a úkonov spojených s pohrebom. Síce to nie je explicitne uvedené v darovacej zmluve, ale žalobcovia k veci uvádzajú, že tieto podmienky boli zakotvené do notárskej zápisnice, aby sa žalovaný o nich postaral uvedeným spôsobom a oni mu "na oplátku" darujú nehnuteľnosti, v opačnom prípade môžu žiadať o vrátenie daru. Záväzok žalovaného, uvedený v notárskej zápisnici, je v podstate akýmsi prejavom jeho vďačnosti za dar poskytnutý žalobcami. Vzhľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že žalovaný svoj záväzok voči žalobcom opakovane neplní, a preto sa domáhajú žalobcovia vrátenia daru. Podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby v zmysle zákona je danosť naliehavého právneho záujmu, ktorý musí súd skúmať ex offa. Základnou podmienkou dôvodnosti prípadnej úspešnosti určovacej žaloby je existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Niet pochyb, že súdne rozhodnutie o určení vlastníckeho práva je podkladom pre vykonanie zmeny zápisu v katastri nehnuteľností (§ 34 ods. 1 katastrálneho zákona).

3. Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť. Poprel, že sa správa tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy, tak ako to predpokladá ustanovenie § 630 Občianskeho zákonníka. K naplneniu skutkovej podstaty pre vrátenie daru smeruje len také závadné konanie obdarovaného voči darcovi alebo členom jeho rodiny, ktoré z hľadiska svojho rozsahu a intenzity nevzbudzuje žiadne pochybnosti o jeho kolízii s dobrými mravmi. Predpokladom úspešného uplatnenia práva darcu nie je akékoľvek nevhodné správanie

obdarovaného, ale také chovanie, ktoré s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu možno kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov. Obvykle ide o porušenie značnej intenzity, alebo o porušovanie sústavné, a to či už fyzickým násilím, hrubými urážkami, neposkytnutím potrebnej pomoci a pod.. Nie každé chovanie, ktoré nie je v súlade so spoločensky uznávanými pravidlami slušného chovania vo vzájomných vzťahoch medzi ľuďmi, naplňuje znaky ustanovenia § 630 Občianskeho zákonníka. Predpokladom aplikácie tohto ustanovenia je kvalifikované porušenie morálnych pravidiel konkrétnym chovaním obdarovaného, ktorého stupeň závažnosti je hodnotený podľa objektívnych kritérií, a nielen podľa subjektívneho názoru darcu. K platnosti právneho úkonu darcu smerujúceho k vráteniu daru z hľadiska jeho určitosti je nevyhnutné, aby v ňom boli uvedené konkrétne skutočnosti, v ktorých darca vidí hrubé porušenie dobrých mravov voči nemu, alebo členom jeho rodiny. Žalobcovia neuvádzajú žiadne konkrétne skutočnosti, neuvádzajú dôvody, pre ktoré žalobca s nimi nekomunikuje, neuvádzajú skutočnosť, že by žiadali žalovaného o pomoc a táto by im bola z jeho strany odmietnutá či pod.. Žalovaný s manželkou a rodičia žalovaného (žalobcovia) spoločne sadili a obhospodarovali záhradu. Rodičia žalovaného však väčšinu tejto úrody dávali svojej dcére (sestre žalovaného), ktorá sa žiadnym spôsobom nepričinila o túto úrodu a k rodičom si chodila ako "do špajze", pričom s rodičmi skutočne pobudla vždy len krátku dobu. Žalovanému sa nepáčilo, že túto spoločne dopestovanú úrodu bez jeho vedomia jeho rodičia dávajú svojej dcére, ktorá nemá žiadny záujem o pomoc rodičom a toto i oznámil svojim rodičom. Potom, čo žalovaný oznámil svojim rodičom nesúhlas s vyššie uvedeným, začala jeho sestra navštevovať rodičov v doobedných hodinách, keď predpokladala, že žalovaný nebude doma. Z tohto dôvodu prestali spoločne s rodičmi pestovať úrodu cca pred 3 rokmi. Rodičia žalovaného prestali komunikovať so žalovaným. Neustále hľadali a hľadajú chyby, napr. že sa nekúri, napriek tomu, že sa riadne kúrilo, ďalej, že žalovaný míňa veľa vody, že veľa perú a pod., pričom neustále kontrolovali a kontrolujú stav vodomeru. Žalovaný nikdy nikoho neurážal, práve naopak jeho otec (žalobca v prvom rade) nadával žalovanému do debilov, sviň a pod. a vyhánal ho z domu. Čo sa týka pomoci a starostlivosti, žalovaný tu vždy bol a vždy je pre svojich rodičov. Kedykoľvek čokoľvek potrebovali, tak to pre nich urobil. Napr. niekedy minulý rok v lete otec žalovaného odpadol, pričom v dome bola len manželka žalovaného, ktorá mu pomohla a túto skutočnosť oznámila svojmu manželovi, ktorý ihneď išiel za svojim otcom spýtať sa ako mu je s tým, že ho chcel odvieť k lekárovi, čo však otec odmietol. Žalobcovia vzhľadom ku skutočnosti, že prestali so žalovaným komunikovať, ani o nič žalovaného nežiadajú. Žiadna pomoc žalobcom nebola zo strany žalovaného odopretá. Čo sa týka úhrady za lekársku starostlivosť a lieky, k tomuto nie je žalovaný žiadnym spôsobom povinný, ani ho o to žalobcovia nikdy nežiadali. Ak by požiadali o vyzdvihnutie liekov z lekárne a ich prinesenie, s týmto žalovaný nemá žiadny problém. Žalobcovia sú na svoj vek čulí, dokážu sa o seba postarať a nie sú odkázaní na pomoc či starostlivosť inej osoby. Čo sa týka kúrenia v dome, ktorý spoločne obývali žalobcovia a žalovaný, tak v dome sa nachádza nový kotol, ktorý zabezpečil a plne hradil žalobca, po tom čo cca pred 3 - 4 rokmi bol problém so starým kotlom. Tento nový kotol vykuruje celý dom, nedá sa od kúrenia odstaviť časť domu a ani sa nedá nastaviť iná teplota pre 1. poschodie a prízemie. Na kotli sa dá nastaviť čas kúrenia a teplota kúrenia, pričom toto kúrenie sa automaticky zapína. Ostatné veci na kotli nastavuje servisný technik, ktorý kotol kontroluje raz ročne. Termostat sa nachádza v obývačke a prístup k nemu majú i žalobcovia. Žalobcovia nikdy nežiadali žalovaného o zapnutie kúrenia. Žalovaný vždy v minulosti zabezpečoval nákupy žalobcom, kedykoľvek o to požiadali. V súčasnosti však žalobcovia so žalovaným nekomunikujú a o nič ho nežiadajú. Žalobkyňa v druhom rade chodí peši každé ráno do obchodu v blízkosti domu žalobcov pre čerstvé pečivo. Žalovaný v tom čase zabezpečuje starostlivosť o svoju dcéru, ktorá si vyžaduje zvýšenú starostlivosť vzhľadom k svojmu zdravotnému stavu a potom ju vozí do denného stacionára. Nie je pravdou, že žalovaný sa správa tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy tak ako to predpokladá ustanovenie § 630 Občianskeho zákonníka. Celá situácia je podľa názoru žalovaného vyvolaná zo strany jeho sestry. Vzhľadom ku všetkým skutočnostiam, ako je neustále osočovanie a správanie sa žalobcov k žalovanému a pod., rozhodol sa žalovaný na jar roku 2018, že si postaví rodinný dom a odsťahuje sa z domu, v ktorom do súčasnosti žil spolu so svojimi rodičmi a začiatkom mesiaca december 2018 sa presťahoval do predmetnej novopostavenej nehnuteľnosti. Žalobca 1/ dokonca privolať políciu v deň sťahovania sa žalovaného a tejto tvrdil, že ho žalovaný fyzicky napadol. Napokon však polícii priznal, že toto si vymyslel. Žalobca 1/ je alkoholik, neustále pije a vyvoláva konflikty. Zapríčinil odchod všetkých svojich 3 detí z ich domu. Ako prvý sa odsťahoval brat žalovaného po tom, čo ho otec urážal a hovoril mu, že je sprostý somár. V súčasnosti tento žije cca 15 rokov v Španielsku. Ako druhá sa odsťahovala sestra žalobcu cca v r. 1991. Ako posledný sa odsťahoval žalovaný so svojou manželkou a synom z domu rodičov po tom, čo žalovaný v prvom rade vyvolával nehody a vyhánal žalovaného s jeho rodinou s domu. Žalovaný s rodinou potom býval v dome sestry svojej manželky v R. G. cca 5 rokov. Po cca 4

rokoch prišiel otec (žalobca v prvom rade) za žalovaným so zabíjačkou, potom ho pozval na hody a až ho napokon požiadal, aby sa i s rodinou vrátili žiť späť do ich domu. Žalovaný napokon súhlasil a vrátil sa žiť i s rodinou do rodičovského domu. Žalovaný s manželkou investovali do rekonštrukcie predmetnej nehnuteľnosti sumu vo výške 150.000,00 Eur, čím došlo k značnému zhodnoteniu predmetu daru.

4. Žalobcovia mali za to, že v žalobe je uvedený dostatočný počet konkrétnych skutočností, na základe ktorých sa domáhajú vrátenia daru. Dokonca sú uvedené v niektorých prípadoch konkrétne dátumy. Aj zo samotného vyjadrenia žalovaného možno vidieť, že vzťahy v rodine sú veľmi narušené. Možno tiež vidieť, že vzťah žalovaného ku sestre sa tiež vymyká rámci bežných spoločenských noriem, nakoľko mu evidentne okrem iného vadí aj jej občasná návšteva rodičov. Žalovaný ponúka veľmi skreslený skutkový stav. Žalobcovia nepopierajú, že ich dcére poskytli nejakú úrodu, avšak išlo iba o pár kíl zemiakov, čo považujú za úplne normálne v rámci štandardných rodinných vzťahov. Žalobcovia tiež upresnili tvrdenia žalovaného ohľadom situácie, keď žalobca odpadol. Ocenili pomoc manželky žalovaného v danej situácii. Tu je však nutné doplniť, že žalobca 1/ bol následne odvezený sanitkou do nemocnice, kde bol hospitalizovaný približne jeden týždeň. Odvoz z nemocnice si ale musel žalobca 1/ zabezpečiť sám, nakoľko zo strany žalovaného neprišla žiadna súčinnosť. Čo sa týka tvrdení žalovaného ohľadom vykurovania, žalovaný v podstate nepoprel tvrdenia žalobcov. Sám uviedol, že na kotly sa dá nastaviť teplota a čas kúrenia. Termostat vie obsluhovať žalovaný, naproti tomu žalobcovia ako postarší ľudia nevedia obsluhovať toto zariadenie a ani im to nikdy žalovaný nevysvetlil. Žalovaný opakovane viackrát odmietol zapnúť kúrenie resp. zvýšiť teplotu keď ho o to požiadali. Žalobcovia tiež popreli, že by im žalovaný v minulosti zabezpečoval nákupy. Žalovaný im odmieta poskytnúť súčinnosť pri nakupovaní a ani sa vôbec nezaujíma či niečo potrebujú nakúpiť. Žalovaný zavádza súd, keď tvrdí, že žalobca 1/ privolal políciu z dôvodu, že ho žalovaný napadol a neskôr žalobca v prvom rade uviedol, že si to vymyslel. Žalobca 1/ uvádza, že políciu privolal preto, lebo mu žalovaný vulgárne nadával pričom sa obával ako celá situácia dopadne. Teda nevolal políciu z dôvodu, že by ho žalovaný napadol a preto logicky nemohol neskôr policajtom uviesť, že si vymyslel, že ho žalovaný napadol. Žalovaný v závere svojho vyjadrenia iba nepravdivo očierňuje žalobcov, pričom tvrdenia takéhoto typu nijako nesúvisia s predmetom tohto konania.

5. Žalovaný mal za to, že vzťahy medzi stranami sporu sú narušené, už samotné podanie žaloby o určenie vlastníckeho práva to jednoznačne preukazuje. Príčinou rozvratu týchto vzťahov sú ale žalobcovia a nie žalovaný. Žalobcovia začali osočovať a ohovárať žalovaného i jeho syna i celú jeho rodinu v obci kde žijú, i mimo nej, čím poškodzovali ich dobré meno, správajú sa arogantne k žalovanému a jeho rodine, sú závistliví. Sestra žalovaného nikdy nemala skutočný záujem o rodičov a ani im nikdy s ničím nepomáhala. Keď prišla, tak len na krátko a len nabráť úrodu. Toto trvalo cca 20 rokov a nešlo o pár kíl zemiakov. Išlo o všetko z dopestovanej úrody. Sestra žalovaného neraz prišla i v termíne doručovania dôchodku, aby jej rodičia i finančne prispeli. Čo sa týka odvozu z nemocnice žalobcu 1/, tento žalovaného o odvoz nežiadal. Žalobkyňa 2/ telefonovala žalovanému, ale tento mal v tom čase pracovné stretnutie. Žalovaný volal žalobkyňu 2/ späť cca o 1/2 hodiny, avšak nezdvíhala telefón. Nie je pravdou, že by žalovaný kedykoľvek odmietol zapnúť kúrenie, keď ho žalobcovia o to žiadali. Čo sa týka nákupov, žalobcovia klamú, keď uvádzajú, že nie je pravdou, že im žalovaný v minulosti nezabezpečoval nákupy. Žalovaný vozil žalobcov na veľké nákupy do Trenčína a taktiež kedykoľvek čokoľvek potrebovali, toto im sám kúpil a priviezol. Žalobcovia prestali so žalovaným komunikovať a o nič ho nežiadajú.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením predložených listinných dôkazov, výsluchom strán sporu a výsluchom navrhnutých svedkov.

7. Nebolo medzi stranami sporné, že 29.10.2008 došlo k uzavretiu darovacej a kúpnej zmluvy do notárskej zápisnice (N 146/2008, Nz 45814/2008, NCRIs 45416/2008), na základe ktorej žalobcovia 1/, 2/ darovali žalovanému podiel ? nehnuteľností, v úvode tohto rozsudku popísaných a podiel ? týchto nehnuteľností predali žalovanému a jeho manželke H. za dohodnutú kúpnu cenu 600 000,- Sk. Zároveň bolo zriadené vecné bremeno bezplatného doživotného bývania a užívania týchto nehnuteľností v prospech žalobcov 1/ a 2/. Žalovaný a jeho manželka prevzali na seba osobný záväzok poskytnúť žalobcom osobnú pomoc a starostlivosť v prípade staroby a choroby, vrátane zabezpečenia tepla, liekov, lekárskej starostlivosti a úkonov spojených s pohrebom.

8. Žalobca 1/ uviedol, že nevie, prečo sa domáha vrátenia daru, s ním sa neporadili. Syn sa o nich vôbec nestaral, 14 rokov chovali prasatá, 10 rokov morky, on to všetko vychoval, zabil, spracoval, syn ani raz

nepomohol, čo mohol, keď prišiel domov až večer. Do nemocnice ho žalovaný viezol raz, raz vnučka, ale keď bol v nemocnici, vôbec ho neprišli pozrieť. Prakticky sa nerozprávajú, o čom by sa rozprávali, nepamätal sa, že by bol incident s políciou.

9. Žalobkyňa 2/ uviedla, že potom ako previedli žalovanému podiel, boli vzťahy normálne. Syn sa k nim nasťahoval a býval u nich s rodinou asi 2 roky po svadbe, potom odišli do Súče, po nejakých 2-3 rokoch sa vrátili naspäť a bývali s nimi asi 20 rokov. Spolužitie bolo raz dobré, raz zlé, bolo to rôzne. Keď jej syn povedal, že jej slúžku robiť nebude, viac za ním nešla, nemala odvalu, to sa stalo raz ale nevie kedy. Keď išli k doktorovi, nepožiadali syna o odvoz, keď sa vyjadril, že slúžku robiť nebude, nešli za ním, on sa mal opýtať, či niečo potrebujú, hádam sa mu ona nebude podkladať. Vzťahy sa zmenili, keď začala častejšie k nim chodiť dcéra N.á. Chodila aj predtým, ale nie tak často. Žalovanému vadilo, že chodí, vadilo, keď jej dala pár zemiakov. Žalovaný sa o nich vôbec nestará, minule sa chcela ísť okúpať, požiadala žalovaného o pomoc, povedal, že slúžku jej robiť nebude. Vôbec sa o nich nezaujíma, keď idú od doktora, idú taxíkom. Boli u doktora, prišli až večer, neprišiel sa spýtať, čo a ako sa majú. Mal by im všetko platiť, plyn, vodu, elektrinu, lieky. Všetko si platia sami. Keď mu prepísali dom, začal všetko búrať, všetko sa triaslo, myslela, že manžel z toho dostane porážku. Syn sa odsťahoval z domu niekedy koncom novembra, nepamätala si, ktorého roka. Odkedy sa odsťahoval, nenavštevuje ich. Dcéra, keď príde, aj niečo donesie, doniesla nazbierané hriby. Keď nazbiera hriby vnuk, nenapadne ho aspoň jeden priniesť. Žalovaného nenavštevujú, iba by im nadával. Žalovanému vadilo, keď boli u nás vnučky od dcéry, čo bolo medzi nimi neviem, ale vadilo mu to. Podľa jej názoru sa mal o nich syn viac zaujímať, odviesť k doktorovi, spýtať sa ako sa majú. Dom má spoločné kúrenie, oni ho nevedia obhospodarovať. Došlo k situácii, keď sa celý deň nekúrilo, bola zima, žalovaný nebol doma, manžel z toho dôvodu, že sa mu zle dýchalo, musel ísť k doktorovi, vrátili sa taxíkom. Pôvodne kúrili drevom, potom spoločne so žalovaným urobili plynové kúrenie, nenaučili sa to ovládať, žalovaný to potom urobil tak, že sa nedalo kúriť drevom vôbec. Teraz už vedia kúrenie ovládať, opravári im to ukázali. Kúrenie nefungovalo iba 1x, či to žalovaný urobil úmyselne alebo nie nevedela uviesť. Keď sa žalovaný odsťahoval, prestal sa o kúrenie starať. Žalovaný má dve deti, postihnutú vnučku pravidelne vodila do školy alebo do škôlky, pomáhala žalovanému, uvarila čo si zapýtali. Vzťahy so žalovaným sa zhoršili, je to už aj 5 rokov. Keď potrebovali odviesť, vždy ochotne pomohol l., bratranec, ten zomrel. Žalovaný už roky neprišiel a nespýtal sa ako sa majú. Stalo sa, že varili guláš, prišli ich zavolať, aby išli na guláš, oni nešli pretože boli najedení, druhý raz ich ale zavolať neprišli, aby s nimi posedeli, pretože oni potom ďalej sedeli a opekali. Sami za nimi nešli, čo by tam robili, nevesta by po nich gánila. Nevadí, že ich nezavolali. Správanie syna sa zmenilo, predtým sa sem tam prišiel porozprávať, potom absolútne nič.

10. Žalovaný uviedol, že po svadbe sa nasťahovali k rodičom, všetko bolo dobré do chvíle, keď sa narodil syn, v prvých mesiacoch stále plakal, bol s ním problém, žena nestíhala aj dieťa aj robiť na roli a už bolo zle. Napokon sa s rodinou odsťahovali, ale prakticky ich vyhodil otec, jednoducho sa nerobilo to, čo chceli oni, tak bolo zle. Odsťahovali sa v r. 1992. Vrátili sa, pretože im skončil nájom v r. 1997, v zásade boli vzťahy normálne, určili si pravidlá. Vzťahy sa zhoršili niekedy v r. 2017 a bolo to preto, že rodičia rozdávali, vadilo mu, že rozdávali to, čo spoločne dopestovali, viackrát im to hovoril, nakoniec rozdávali aj tajne a začali rozdávať aj vnučkám, sestriným deťom. Bol proti, aby sa rozdávalo, čo spoločne dopestovali. Potom si záhradu rozdelili a začali pestovať zvlášť a vtedy nastalo peklo, rodičia vykrikovali, že sa rozdelili vo chvíli, keď už oni nevládzu. Pestovali všeličo, zemiaky, papriku a podobne. Vzťahy sa extrémne zhoršili, jemu to už ani neprekáža, prečo by malo, keď mu otec povedal, že sa má ísť obesiť. V roku 2018 sa s rodinou odsťahovali, brali svetlá, z vedľajšej miestnosti počul otca ako hovorí, že sa má na svetlách obesiť. Záhradu si rozdelili niekedy v r. 2015-2016 a od tej doby išla komunikácia dole vodou, oni so sestrou už intrigovali. Bol pre rodičov iba obyčajný paholok, videli iba sestru, to bolo aj v minulosti. Keď potrebovali odviesť, tak ich odviezol, nikdy ich neodmietol. V posledných 2-3 rokoch ich nikde neodviezol, svojho času tam boli policajti, 30.11.2018 o 14.30 h., teraz tam nemôže prísť bez svedkov, aby sa niečo obdobné nestalo. Vzťahy s rodičmi sú zlé a to sa už nikdy nenapraví. Zhoršili sa kvôli záhrade, boli aj konflikty, mal som vylomenú schránku, stratili sa mu nejaké lístky od pošty. Teraz rodičov nenavštevuje, nemieni to meniť, má na to dôvody. Nikdy na rodičov nezaútočil fyzicky, ani na nich nekričal. Ani jeho deti, syn a dcéra, ich nechcú navštevovať, oboch obvinili, že im kradnú peniaze. 30.11. sa stalo, že otec zavolať policajtov, bolo to o tom, že chcel ísť do kotolne, dostať sa k elektrike, pretože chcel vytiahnuť žumpu, ale kotolňa bola zamknutá. Otec odmietol otvoriť kotolňu, on začal kričať, aby kotolňu otvoril a otec zavolať políciu. Keď prišli policajti, povedali, že boli privolaní k fyzickému napadnutiu. Nebola pravda, že by otca fyzicky napadol. Nakoniec policajti povedali, že si to otec všetko vymyslel a odišli. Svedok bol sused. Otec požíva alkohol každý deň. Niekedy do r. 2015-2016 to bolo

o tom, že keď bolo treba, priviezli im nákup alebo odviezli rodičov na nákup, alebo k doktorovi. Keď sa robil plyn, niekedy v r. 2000-2001, boli rodičia vyškolení ohľadne kotlov, termostat bol v obývačke, kde oni chodili. Keď kúrenie nebolo zapnuté, znamenalo to, že je dostatočne teplo. Pokiaľ ide o kúrenie, kotol nebol nikdy vypnutý. Nestalo sa nikdy, že by rodičom odmietol pomoc, keď ho o to požiadali. V posledných 2-3 rokoch rodičia od neho nič nechceli, o nič ho nežiadali. Odsťahovali sa nakoniec preto, že by to viac psychicky nevydržali, zbláznili by sa z nich. Stále to bolo o rôznych poznámkach, že zase sa sprchuje, perie veľa pračiek, míňa veľa vody a podobne. Žalovaný ďalej uviedol, že sa rozprával s rodičmi o tom, že keď do domu niečo investujú, nejakú čiastku mu prepíšu. Vymenili sa okná, tak zorganizoval notárku, došlo k tomu, že polovicu domu mu darovali, polovicu domu kúpil, kúpnu cenu zaplatil. Dohodli sa tak, že

bude platiť 2/3 plynu, vody, udržiavať chalupu a privezie im lieky. On nič zlé neurobil, oni spustili zlé intrigy, je pravda, že sa o nich nestará, ale nechce skončiť vo väzení, bojí sa ich správania. Keby tam prišiel a niečo sa opýtal, bol by z toho len cirkus a incidenty. Keď boli vzťahy lepšie, boli v kontakte prakticky každý deň, žalobkyňa prišla za manželkou, porozprávali sa. So sestrou má obyčajný, normálny vzťah. Keď mal nejakú úrodu, sestre nedal nič, každý sa má postarať sám o seba. Neprekáža, že on dostal dom a sestra nič, pretože on sa o rodičov staral. Nakoniec štvrtinu chalupy sestre aj bratovi vyplatil.

11. Svedok I. H., synovec žalobkyne 2/, uviedol, že bol pri tom, keď 30.11. bola privolaná polícia, tí sa vyjadrili, že idú kvôli fyzickému napadnutiu. On o žiadnom napadnutí nič nevedel, nevidel, o čom sa rozprávali policajti s prítomnými a ako to skončilo, nevie. Pokiaľ mal vedomosť, tak žalovaný sa staral o rodičov, prakticky prerábali dom zvonku aj zvnútra, vozil ich na nákupy. Ak majú nejaké nezhody doma medzi sebou, o tom nevedel o nich.

12. Svedok I. Q., syn žalovaného, uviedol, že bol pri incidente 30.11., videl ako starý otec volá na políciu, s tým, že je zle, bijú ho, nezastavil ho, čo mal robiť, ešte by na neho bolo zle. Polícia prišla, po hodine odišla, nič nezistila. V r. 2018 sa odsťahoval, ale v r. 2019 sa vrátil bývať k rodičom, ešte bývali u starých rodičov. Bolo to tak, že keď starí rodičia požiadali o niečo, vyhovel im, odviezli ich, on alebo rodičia. Teraz to tak nie je, pretože sa rodičia so starými rodičmi pohádali. Bol incident, otcovi niekto v robote povedal, že čo zlé robí rodičom, že rodičia to o ňom rozprávajú, tak došlo k hádke, pri tej hádke nebol. Nikdy nebol svedkom nevhodného hrubého správania svojich rodičov k starým rodičom. Rovnako nebol svedkom zlého správania zo strany starých rodičov. K nemu sa starí rodičia spávali normálne. Starým rodičom nepomáhal ani on, od incidentu, kedy na neho nakydali, že im robí zle. Rozprávali to sesternici. Keď mu vyvolávala sesternica, že ako sa správa k starým rodičom, tak sa išiel s nimi porozprávať, starí rodičia nič nevysvetlili. Na druhý deň prišiel na návštevu k rodičom, vtedy mu začal starý otec nadávať, nadával aj na priateľku, že je to kurva, pobehlica a podobne. Keď mal vodičák a starí rodičia potrebovali, odviezol ich aj on, chodil s nimi do Tesca. Rodičia so starými rodičmi mali nezhodu kvôli záhrade a rozdávaniu úrody. Nezhody trvali dlhšiu dobu, potom sa s nimi prestalo sadiť.

13. Svedkyňa I. F., vnučka žalobcov, uviedla, že odkedy sa žalovaný odsťahoval od rodičov, nepomáhal rodičom vôbec, to vie od babky, pretože táto, keď potrebuje zaviesť do obchodu alebo k lekárovi, jej zavolá, ona keď má čas, tak ide. Vie, že ani v minulosti pomoc nebola výrazná, koľkokrát bol strýko v Tescu a babke nič nedoniesol, pretože ona jej potom volala. Výrazne pomáhal starým rodičom sused H., chodili spolu, ten ale zomrel. Potvrdila, že babka a dedko pomáhali strýkovi najmä s tým, že vodili postihnutú sesternicu do školy alebo zo školy, keď bolo treba, často išla s nimi. Podľa jej názoru sa vzťahy zhoršili potom, keď starých rodičov už strýko nepotreboval. Vzťah medzi strýkom a rodičmi podľa svedkyne nikdy nebol extrémne priateľský, ako keby žili len vedľa seba, každý vo svojej bubline, každý vo svojom byte, keď sa stretli, možno príležitostne na sviatky, na Vianoce po večeri dať si pohár vína a podobne. Strýko nemá zvlášť priateľský vzťah ani so sestrou, jej mamou, vzájomne sa len tolerujú. Konflikty nie sú, pokiaľ nejde o problém so starými rodičmi. Pri konkrétnom konflikte medzi strýkom a starými rodičmi nikdy nebola ale strýko si vždy dával veľký pozor, keď boli na návšteve, obvykle ani nebol prítomný. Nebola nikdy prítomná pri tom, že by nejakú pomoc strýko odmietol, ale nakoniec na nákupy s nimi ani moc nechodil, chodil bratranec a toho to dosť otravovalo. Žila v zahraničí, kde odišla v r. 2016 a vrátila sa v r. 2019. Na Slovensko chodila cca každé 4 mesiace. Pred ňou sa starí rodičia nesťažovali na to, že sa k nim zle správa bratranec, výslovne sa nesťažovali ani na strýka.

14. Svedkyňa H. Q., manželka žalovaného, uviedla, že po svadbe bývali u svokrovcov, potom došlo k nejakému incidentu, tak sa odsťahovali, asi po 5 rokoch sa nasťahovali naspäť, svokrovci ich prišli volať. Chceli vlastný dom, ale nebolo toľko peňazí. Postupne sa prerábali dom svokrovcov, keď investovali, tak

chceli aj nejakú čiastku. Došlo k tomu, že polovicu domu svokrovci darovali a polovicu predali, po 10 tisíc sa vyplatilo švagrinej a švagrovi a svokrovci mali doživotné bývanie. Roky mali slušnú komunikáciu, keď svokra zavolala, že niečo potrebuje, hneď išla, ale bolo to aj tak, že keď mali svokrovci na návšteve príbuzných, tak ich nezavolali. Tiež jej prekážalo, keď sa narobili na záhrade a svokrovci zeleninu rozdávali, možno to boli drobnosti, ale postupne sa to znásobí. Keď začali gazdovať sami, mala viac zaváranín ako predtým. Keď svokrovci požiadali manžela o pomoc, nejaký odvoz, nikdy neodmietol, možno niekedy povedal, že nejde hneď, ale až keď si porobí a pôjde neskôr. Ich spolužitie do určitej doby bolo také, že keď bolo treba, postarali sa, teraz v poslednom období sa nestarajú, nechodia k svokrovcom, pretože sa boja, čo by z toho bolo po incidente s políciou, nevolajú, veď by nikto nezdvihol telefón. Niekedy v lete 2017 došlo k tomu, že sa manžel až od kolegu v robote dozvedel, že svokrovci rozprávajú ako im on ubližuje. Manžel sa išiel svokrovcov spýtať a vysvetliť túto vec, chcel, aby to svokrovci odvolali, nestalo sa, navyše začali obviňovať syna, že im berie peniaze, potom sa zle vyjadrili o jeho priateľke, tento konflikt zmenil ich spolunažívanie, komunikácia sa obmedzila na minimum, na pozdravy, tak sa rozhodli, že si postavia svoje vlastné, tajne pozháňali pozemok, ešte rok bývali u svokrovcov a potom išli do svojho. Spolužitie so svokrovcami nebolo dobré, boli to poznámky typu, zas sa sprchuje, zas nezhasol a podobne. Po incidente už nebola komunikácia, svokrovci už nič nechceli a oni sa nič nepýtali.

15. Svedkyňa N. D., dcéra žalobcov, uviedla, že do jej 50-ky bolo všetko dobré, mala za to, že spolužitie brata s rodičmi je dobré, pomáhajú si vzájomne a podobne. Potom sa dozvedela od rodičov, že vzťahy sú zlé, rodičia sa brata boja, tento na nich kričí, nepomáha im. Nikdy nebola osobne pri žiadnom incidente medzi bratom a rodičmi, všetko vie z rozprávania rodičov. Rodičia si podľa jej názoru nezaslúžili takýto prístup, celý život im pomáhali, stalo sa, že brat na nich nakričal, vnuk chcel dedovi dať facku, v tom mu zabránil brat, bol aj nejaký incident keď sa volala polícia, toto všetko rozprávali rodičia. Dôvod zhoršenia vzťahov medzi bratom a rodičmi vidí v tom, že rodičia prestali chovať prasce, toľko robiť na roliach, už nemal brat prístup k tomu všetkému, získal pol chalupy a mal čo chcel. Od svojej 50-ky sa s bratom vôbec nestretáva. Mala jednu skúsenosť s tým, že dom nebol vykúrený a museli sedieť v kabátoch, hovorila bratovi, aby s tým niečo urobil, druhú skúsenosť má, keď bolo nepríjemne teplo, to bolo preto, lebo brat je doma tak sa kúri. Zeleninu od rodičov dostávala, vie že bratovi to prekážalo. Keď sa brat nasťahoval, prestala rodičom pomáhať na roliach a od rodičov už úrodu nedostávala, raz si vypýtala 10 zemiakov na guláš. Rodičia sa brata boja, v tom smere, že pýta od nich peniaze za elektrinu, za vodu, zaplatili, báli sa, že ich vypne z elektriny, rodičia ale nikdy nehovorili, že by sa brat rodičom vyhrážal v zmysle fyzických útokov a podobne, na to má brat dosť svedomie.

16. Z rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 25Co/89/2018: "Pri aplikácii § 630 Občianskeho zákonníka, súdy prihládajú aj na to, či správanie obdarovaného nebolo vyprovokované samotným darcom. Pri posudzovaní, či určité konkrétne správanie sa obdarovaného možno považovať za hrubé porušenie dobrých mravov, treba podľa tohto názoru vychádzať z princípu vzájomnosti. Treba preto brať do úvahy a hodnotiť aj správanie sa darcu, zistiť, či tento sám sa nespráva voči obdarovanému v rozpore s dobrými mravmi a či práve jeho správanie sa nie je príčinou nevhodného správania sa obdarovaného voči nemu alebo členom jeho rodiny. V takomto prípade by sa totiž darca úspešne domáhať vrátenia daru nemohol, lebo reakciu obdarovaného, i keby bola niekedy nevhodná, by nebolo možné kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov. Išlo by v takomto prípade o spoločensky nežiadúcu vzájomnú komunikáciu medzi darcom a obdarovaným, ktorú by sotva bolo možné charakterizovať ako hrubé porušenie dobrých mravov zo strany obdarovaného."

17. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2Cdo/81/1997: "Právo darcu domáhať sa vrátenia daru nevzniká pri prostej nevďačnosti obdarovaného voči darcovi, ani pri menej významnom porušení dobrých mravov zo strany obdarovaného. Za hrubé porušenie dobrých mravov obdarovaným nemožno považovať napr. predaj darovanej veci cudzej osobe, alebo nenavštevovanie darcu pri príležitosti sviatkov a jeho životných jubileí."

18. Z rozhodnutia Krajského súdu Trenčín, sp. zn. 6Co/55/2019: "Ustanovenie § 630 Občianskeho zákonníka umožňuje vyvodiť zodpovednosť za porušenie morálnych pravidiel správania - súhrnu určitých historicky nemenných a všeobecne v spoločnosti akceptovaných noriem etiky, morálky a mravnosti. Vrátenie daru možno považovať za sankciu, ktorou darca postihuje obdarovaného za jeho správanie hrubo porušujúce tieto morálne pravidlá. Uvedené ustanovenie, ktoré za relevantné označuje

len správanie obdarovaného, nemožno rozširujúcim spôsobom vykladať tak, že sa ním majú postihnúť aj dôsledky správania iných osôb ako obdarovaného, hoci i jemu blízkych. Predpokladom vrátenia daru je len také negatívne správanie sa obdarovaného, ktoré vzhľadom na všetky významné okolnosti konkrétneho prípadu možno hodnotiť ako hrubé porušenie dobrých mravov, ktoré sa vyznačuje značnou intenzitou alebo sústavnosťou/ opakovateľnosťou/, pričom vonkajším prejavom môžu byť fyzické násilie, hrubé urážky, neposkytnutie pomoci, hrubý nezáujem, pričom nie je rozhodujúci subjektívny pocit a úsudok darcu."

19. V zmysle § 630 Občianskeho zákonníka sa darca môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy.

20. V tomto ustanovení je upravený osobitný spôsob zániku darovacieho vzťahu, ku ktorému dochádza na základe jednostranného právneho úkonu darcu voči obdarovanému, ktorý hrubo porušil dobré mravy svojím správaním k darcovi alebo členom jeho rodiny. Za členov rodiny darcu treba považovať predovšetkým jeho manžela, rodičov a deti a spravidla tiež ostatných príbuzných v priamom rade ako aj súrodencov, výnimočne aj ďalšie osoby v rodinnom alebo obdobnom pomere, pokiaľ by darca ich ujmu dôvodne pociťoval ako vlastnú ujmu (R 88/1998). Právo darcu domáhať sa vrátenia daru vzniká darcovi okamihom správania obdarovaného, ktoré naplňuje znaky uvedené v § 630 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 630 Občianskeho zákonníka umožňuje vyvodiť zodpovednosť za porušenie morálnych pravidiel správania - súhrnu určitých historicky nemenných a všeobecne v spoločnosti akceptovaných noriem etiky, morálky a mravnosti. Vrátenie daru možno považovať za sankciu, ktorou darca postihuje obdarovaného za jeho správanie hrubo porušujúce tieto morálne pravidlá. Právo darcu na vrátenie daru nezakladá každé negatívne správanie sa obdarovaného voči darcovi. Toto právo nevzniká pri prostej nevďačnosti obdarovaného voči darcovi, ani pri menej významnom porušení dobrých mravov obdarovaným (R 31/1999).

21. Žalovaný formuloval viacero námietok, pre ktoré by mala žaloba byť zamietnutá, za podstatné považoval súd zaoberať sa tým, či správanie žalovaného vykazovalo v rozhodnom období také znaky, ktoré možno považovať za hrubé porušenie dobrých mravov.

22. K platnosti právneho úkonu darcu smerujúceho k vráteniu daru je z hľadiska jeho určitosti nevyhnutné, aby v ňom darca celkom zreteľne a jednoznačne uviedol tie konkrétne skutočnosti, v ktorých vidí hrubé porušenie dobrých mravov obdarovaným voči nemu alebo členom jeho rodiny. Úkon darcu smerujúci k vráteniu daru môže byť obsiahnutý priamo v žalobe; aj v nej musí však žalobca dostatočne presne, určito a konkrétne opísať skutkové okolnosti, z ktorých vyvodzuje opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Právne účinky jednostranného právneho úkonu darcu (pokiaľ sú splnené podmienky vyplývajúce z § 630 Občianskeho zákonníka) nastanú v takom prípade ex nunc momentom doručenia výzvy darcu obdarovanému, resp. doručenia žaloby obdarovanému. Skutkové okolnosti uvedené darcom vo výzve alebo v žalobe sú potom predmetom dokazovania a tiež posudzovania z hľadiska, či došlo k naplneniu predpokladov, za ktorých sa darca môže domáhať vrátenia daru. Je na súde, aby v oboch prípadoch skutkovo a právne vyhodnotil, či sa dorúčením výzvy alebo žaloby obdarovanému obnovilo vlastníctvo darcu.

23. Nevhodné správanie, hrubo porušujúce dobré mravy, žalovaného videli žalobcovia v tom, že žalovaný s nimi nekomunikuje a ignoruje ich, nadáva im a uráža ich, nepomáha im s nákupmi a nevozí ich k lekárovi, neuhrádza im lekársku starostlivosť a lieky, odmieta im zapnúť ústredné kúrenie, neplní si teda osobný záväzok, zmluvne dohodnutý, spočívajúci v poskytovaní osobnej pomoci a starostlivosti v prípade staroby a choroby, vrátane zabezpečenia tepla, liekov, lekárskej starostlivosti a úkonov spojených s pohrebom.

Žalovaný takto popísané správanie, ktorým mal hrubo porušiť dobré mravy, poprel. Pripustil konflikty s rodičmi ohľadne rozdávania úrody zo záhrady a pripustil, že potom, ako prestal s rodičmi spoločne obhospodarovať záhradu a potom, ako jeho a jeho rodinu začali rodičia osočovať, komunikácia medzi nimi ustala. Zo sporného rodinného domu sa odsťahoval 30.11.2018 a od tej doby s rodičmi nie je v kontakte, ale je to výsledok zlých vzájomných vzťahov, na ktorých sa významnou mierou podieľajú aj žalobcovia. Ak vzájomné kontakty viaznu, je to aj o tom, že žalobcovia sami ho neoslovia, nepožiadajú ho o pomoc.

24. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že k darovaniu podielu na označených nehnuteľnostiach došlo v roku 2008. Podľa výpovede žalovaného sa vzťahy citeľne zhoršili v roku 2017, pre konflikty so záhradou a preto, keď sa od cudzích ľudí dozvedel, že svokrovci rozprávajú, ako im ubližuje. Pokiaľ žalobcovia tvrdili, že v priebehu roka 2018 im dopravu k lekárovi zabezpečil sused, vnučka, prípadne taxík, tak možno tiež konštatovať, že žalobcovia netvrdili, že požiadali o takúto pomoc žalovaného a ten im ju odmietol poskytnúť, podľa žalovaného sa nestalo, že by odmietol pomoc, keď ho o ňu požiadali. Rovnaké platí o vození na nákupy. Nebolo preukázané, že žalovaný im odmietol opakovane v priebehu roka 2018 zapnúť ústredné kúrenie, súd prijal argumentáciu žalovaného, spočívajúcu v tom, že v jednom dome s jedným kotlom nie je možné vypnúť kúrenie len pre časť domu. Napokon žalobkyňa 2/ sama potvrdila, že plynové kúrenie, ktoré so žalovaným spoločne urobili, sa nenaučili ovládať, naučili sa to, až keď sa žalovaný odsťahoval a kúrenie nefungovalo iba jedenkrát, pričom nevedela, či to žalovaný urobil úmyselne alebo nie. Absencia vzájomnej komunikácie medzi stranami nebola sporná, ale každá strana k tomu mala iné dôvody. Žalobkyňa 2/ uviedla vo svojej výpovedi, že keď išli k lekárovi, nepožiadali syna o odvoz, on sa mal spýtať, či niečo nepotrebujú, ona sa mu "hádam nebude podkladať". Žalobca 1/ uviedol, že sa so synom nerozprávajú, "o čom by sa rozprávali". Žalovaný poukázal na incident, kedy na neho otec zavolať políciu preto, že ho mal fyzicky napadnúť 30.11.2018, on sám fyzický útok poprel, polícia fyzický útok nezistila, otec si fyzický útok a políciu nepamätal. Možno dovodiť, že žalobca 1/ zavolať na žalovaného políciu nedôvodne. Žalovaný tvrdil, že v roku 2018 počul pri ich sťahovaní hovoriť otca že sa sa má obesiť na svetlách, keď ich odmontovával, svedok I. uviedol, že žalobca 1/ sa vulgárne vyjadril na adresu jeho priateľky. Tieto udalosti žalovaného podľa jeho vyjadrenia viedli k tomu, že nemá záujem rodičov navštevovať a tiež navštevovať z obavy, aby nedošlo k ďalšiemu incidentu. Nebolo preukázané, že by žalovaný niekedy na žalobcov kričal, nadával im, prípadne na nich fyzicky zaútočil.

25. V rámci darovacej zmluvy je možné dohodnúť medzi darcom a obdarovaným záväzok doopatrovania, teda obdarovaný doopatrúje darcu do jeho smrti, ktoré sa síce nezapisuje ako farchy do katastra nehnuteľností na príslušný list vlastníctva, avšak je ako záväzok dohodnutý v zmluve právne uplatniteľný. Nie je vylúčené a neodporuje požiadavke bezplatnosti darovania, aby s darovaním bol spojený záväzok obdarovaného k protislužbe, ktorá sama o sebe majetkovú povahu nemá. Predmetom zaopatrovacej zmluvy môže byť okrem samotného prevodu nehnuteľnosti záväzok povinnej osoby zaopatriť druhú zmluvnú stranu, a to formou presne špecifikovanou. Obvykle ide o záväzok poskytnúť stravu, ošatenie, lieky, pranie, privolanie lekárskej pomoci, odvoz k lekárovi, prípadne iba poskytnúť potrebnú pomoc a opateru v starobe a chorobe. Súdna prax v prípade takýchto zmlúv vychádza z právneho názoru, že je potrebné, aby obsah zaopatrovacieho plnenia bol v zmluve vymedzený čo najpresnejšie, ale tiež aby si účastníci zmluvy boli vedomí, že v prípade neplnenia záväzku poskytovať zaopatrenie alebo v prípade neposkytovania riadneho zaopatrenia, z tohto dôvodu už nemožno žiadať o "zrušenie zmluvy", ale možno sa len domáhať riadneho plnenia alebo jeho peňažného ekvivalentu. Takýto právny vzťah, založený predmetnou zmluvou, je tzv. inominálny kontrakt podľa § 51 Občianskeho zákonníka.

26. V danej veci prevzali žalovaný so svojou manželkou záväzok poskytnúť žalobcom osobnú pomoc a starostlivosť v prípade staroby a choroby, vrátane zabezpečenia tepla, liekov, lekárskej starostlivosti a úkonov, spojených s pohrebom. Obsahom tohto záväzku nie je finančná úhrada liekov, ani úhrada plynu, vody, elektriny, ako sa žalobcovia mylne domnievali. Plnenie tohto záväzku spočíva v poskytovaní určitej pomoci, ale potreba tejto pomoci musí byť zreteľná a komunikovaná. Absencia vzájomnej komunikácie k tomu nedáva možnosť.

27. Pri posudzovaní, či určité konkrétne správanie sa obdarovaného možno považovať za hrubé porušenie dobrých mravov, je potrebné brať do úvahy aj princíp vzájomnosti. Je potrebné hodnotiť aj hodnotiť aj správanie sa darcu, zistiť, či tento sám sa nespráva voči obdarovanému v rozpore s dobrými mravmi a či práve jeho správanie sa nie je príčinou nevhodného správania sa obdarovaného voči nemu alebo členom jeho rodiny. Súd dospel k záveru, že existujúci stav, žiadna komunikácia, spočíva v dlhodobo zhoršených rodinných vzťahoch, na ktorých mali zásadný podiel aj žalobcovia samotní. Samotné správanie žalovaného, ktoré by mohlo byť považované za hrubé porušenie dobrých mravov, teda také konanie, ktoré je v hrubom rozpore so súborom spoločnosťou všeobecne uznávaných pravidiel ľudského správania, nebolo preukázané, tvrdenia žalobcov boli z časti neurčité, z časti popreté žalovaným. Podmienka z § 630 Občianskeho zákonníka k vráteniu daru preto nebola splnená. Aj zapríčinením žalobcov došlo tiež k tomu, že osobný záväzok osobnej pomoci a starostlivosti nemôžu nielen žalovaný ale aj jeho manželka plniť. Preto bola žaloba zamietnutá.

28. Podľa § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

29. Žalovaný bol v spore plne úspešný, preto mu súd priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu písomne dvojmo.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1, 2, 3 CSP "odvolacie dôvody" (ods.1) odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(ods.2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(ods.3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP "Novoty v odvolacom konaní" - prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.